

פעילויות אמנות בזה"ב

פעילויות אמנות ויצירה בזה"ב

יצירה בתחום האמנות מעוררת חוויות חושיות, רגשיות, אסתטיות ואינטלקטואליות, הן אצל היוצר והן אצל המתבונן בה או המאזין לה. היצירה מביאה לידי ביטוי התרחשויות פנימיות של היוצר: מחשבות ורגשות כלפי עניין זה או אחר או כלפי נושא שאליו מתייחס התלמיד היוצר. כאן מדובר בנושא "הבטיחות בדרכים".

מתן חרות ואווירה חופשית, תומכת ומעודדת בבחירת נושא היצירה ובבחירת אופן הפעולה יאפשרו ליוצר ביטוי אישי אותנטי, יצירתי ומהנה, יצירת נושאים בלתי שגרתיים והמצאת רעיונות מקוריים וחדשניים. פעילויות אמנות ויצירה בזה"ב עשויות לסלול דרך שבה ניתן להביע מחשבות ורגשות ב"שפה" א-מילולית.

בחלק מהפעילויות במוקד זה יש עניין מיוחד בצד המעשי של התוצר וחלק אחר הוא הצעות לעיסוק באמנות לשם האמנות.

המטרות

1. התלמידים יביעו את רגשותיהם ואת ידיעותיהם בתחום הבטיחות בדרכים באמצעים אמנותיים;
2. התלמידים ינקטו עמדה ויביעו דעה באמצעים אמנותיים בנוגע לנושאים בבטיחות בדרכים;
3. התלמידים יתייחסו להיבטים שונים של נושאי הבטיחות בדרכים באמצעות יצירת חפצים בעלי ערך שימושי או תועלת.

הצעות לפעילויות - אמנות

- ציור - ציורים אישיים, ציורי בולים
- כרזות
- קריקטורות
- קיר גרפיטי
- עבודות קולז' - הדבקות וציור גדול משותף.

הצעות לפעילויות - עמלנות ויצירה

- מחזיקי מפתחות
- תכשיטים
- "תפילת הדרך"
- פאזל זה"ב
- "ריחן" למכוניות
- פינת איפור
- סימניות זה"ב.

אופן הפעילות

הכנת יצירות אמנות בנושאי "בטיחות בדרכים" - רגשות ומחשבות על נושאים רלוונטיים, פעילויות לקראת חגים, חנוכה (משמעות האור), פורים (מתחפשים לתמרורים), ט"ו בשבט (נטיעות זה"ב), ראש השנה (ברכות בסימן זה"ב) ועוד. פעילויות סביב מסרים בבטיחות בדרכים: חוגרים גם מאחור, קסדה בראש טוב ועוד.

מקום הפעילות

חדרי הכיתה, מסדרונות. במזג אוויר טוב אפשר לפעול גם בחצר.

ציוד נדרש

דפים, צבעים, בריסטולים, כלי כתיבה, סול, מספריים, זבק.

הצעות לפעילויות - אמנות

4.1 ציורים אישיים

התלמידים יציירו נושאים הקשורים לבטיחות בדרכים על פי בחירתם: נופי סביבה תעבורתית, תכנון מרחב תעבורה, תיאור מצבים שונים בדרך וכד'. הפעילות תתבצע באחד החללים הסגורים והמרכזיים בבית הספר, על שולחנות שנועדו לה מבעוד מועד ועליהם דפי ציור, עפרונות וצבעים. מוקד פעילות זה מיועד לתלמידים שיבחרו לעסוק בפעילות שקטה: הבעה אישית ביצירה.

4.2 ציורי בולים

עיצוב בולי דואר במסרים מתחום ה"בטיחות בדרכים".
הציוד הדרוש:
דפי ציור ממוסגרים בצורה האופיינית לבולים, ועל כל דף כתוב "ישראל".
התלמידים יציירו מסר מתחום הבטיחות בדרכים, הקרוב לליבם.
ה"בולים" שייצרו התלמידים יכולים להוות תשתית או נדבך ראשון לתחרות בית-ספרית בעיצוב בולי דואר.

4.3 כרזות

עבודה יחידנית או משותפת לשניים עד שלושה תלמידים.
התלמידים יבחרו מסר מרכזי בנושא בטיחות בדרכים ויעצבו כרזה שתעביר את המסר. השלב הקודם לעבודה זו מחייב בחירת מסר, תכנון משותף של דרכי עיצוב הכרזה וביצועה. גם פעילות זו יכולה לשמש גירוי ובסיס לפעילות נרחבת בית ספרית שיכולה לכלול תחרות כיתתית או בית ספרית.

4.4 קריקטורות, קומיקס

פעילות הומוריסטית שבה התלמידים יבטאו בציור מצבים או מסרים הקשורים לבטיחות בדרכים בצורה הומוריסטית או ביקורתית.
הפעילות הזאת מתאימה לתלמידי השכבות הבוגרות, שכן היא מצריכה היכרות מוקדמת מצד התלמידים עם ז'אנר הקריקטורות והקומיקס ככלי להבעת ביקורת, להעברת מסרים ולסיפור שמשולבים בו ציור ומלל זה בזה.

4.5 קיר גרפיטי

ציור חופשי על משטח אנכי גדול באחד החללים הפתוחים בבית הספר. אפשר לנצל קיר או גדר בנויה. יש להכין צבעי שמן מגוונים, מברשות צביעה ואמצעים מגביהים (סולמות, דרגשים וכד'). הפעילות משותפת למספר רב של תלמידים, אשר יבטאו בה את כישרונם וביעו את מסריהם, תחושותיהם ועמדותיהם. תוצרי הגרפיטי יכולים להישאר מוצגים לתקופה ארוכה במקום בולט בביה"ס וכך הם יהיו חשופים במשך זמן ארוך יותר בפני התלמידים ולתלמידים היוצרים תהיה תחושה של מעורבות וחותרם שהשאירו לזמן רב.

4.6 עבודת קולד'

יצירת תמונה של סביבה תעבורתית המציגה מצבים שונים בדרך, מגזרי עיתונים צבעוניים. הפעילות תתבצע בקבוצה שיכולה להיות גם רב-גילית, בחלל פנימי של ביה"ס, על גבי לוח קיר גדול שהוכן מבעוד מועד. יש להכין עיתונים מצולמים, מספריים, עפרונות, טושים וזבק. לפני תחילת היצירה יתכננו התלמידים את העבודה ויחלקו ביניהם את התפקידים והמשימות. העבודה המשותפת וחלוקת המטלות יביאו לידי ביטוי כושר מנהיגות, תכנון והכוונה של מובילי הפרוייקט.

ההפסקה כזמן זה"ב

36

4.7 ציור על חולצות

התלמידים יציירו על חולצות בצבע לבן ציורים הקשורים בבטיחות בדרכים. מארגני ההפסקה הפעילה ירכשו חולצות בגדלים מתאימים לתלמידים או שהתלמידים יביאו מהבית חולצות בצבע לבן ועליהן יציירו ציורים הקשורים בבטיחות בדרכים, או יכתבו מסרים בדבר התנהגות ראויה בדרך.

עמלנות ויצירה

4.8 הכנת מחזיקי מפתחות

באמצעות שרשרת, טבעת, נייר, דבק, צבעים, מספריים, סול מחזיר אור ודגם תמרורים. התלמידים יכינו מחזיקי מפתחות בצורת תמרורים או עם מסרים מילוליים הקשורים לבטיחות בדרכים.

4.9 תכשיטים ממחזירי אור

באמצעות סרט מחזיר אור אפשר להכין תכשיטים ואביזרי לבוש אחרים לדוגמה: צמידים, סרטי ראש, מדבקות לנעליים, חגורות.

4.10 תפילת הדרך

בעזרת דף "תפילת הדרך" ניתן להכין תליון, מחזיק מפתחות, שלט להזדקקה ברכב. חומרים לעבודה: בריסטולים, דבק מספריים, עותקים של תפילת הדרך בגודל הרצוי

תפילת הדרך

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתִדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתִגְיַעֵנוּ לְמַחֲזוֹ חֲפָצֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם (וְאִם דַּעְתוֹ לְחַזוֹר אוֹתוֹ יוֹם, אֹמֵר: וְתַחֲזִירֵנוּ לְבֵיתֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב בְּדֶרֶךְ וּמִכָּל מִיָּנִי פְרָעָנִיּוֹת הַמְתַּרְגְּשׁוֹת לְבוֹא לְעוֹלָם, וּמִתְאַנֶּת דְּרָכִים, וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ, וְתַתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ, וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אֶתָּה, בְּרוּךְ אַתָּה יי שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

4.11 "ריחן" למכונית

התלמידים יכינו "ריחן" למכונית. באמצעות מגרדת אפשר לגרד סבונים ריחניים צבעוניים. אפשר גם להכין מראש תבלינים מדיפי ריח כמו ציפורן, קינמון, וניל וכד'. עוטפים בבד גזה או בנייר פילטר, מקשטים וקושרים בחוט צבעוני.

4.12 סימניות זה"ב

להכין סימניות או להשתמש בסימניות מוכנות. לרשום מסר קצר על הסימנייה: כמו: "קסדה בראש טוב", "חגור גם מאחור" חומרים לעבודה: בריסטולים, דבק, צבעים, מחזירי אור, סול.

4.13 פינת איפור

פינת האיפור היא פינה חווייתית - יצירתית שבה עוסקים התלמידים בנושא הבטיחות והזהירות בדרך משעשעת והיתולית. התלמידים יאפרו את עצמם באמצעות צבעי איפור. הם יעטרו את פניהם בסמלים הקשורים לזהירות בדרכים כמו תמרורים וחלקי הדרך. התלמידים המאופרים יכולים להציג משחק קצר שעניינו: נושאי זה"ב. חומרים לעבודה: מראה, צבעי איפור, מגבונים לחים לניקוי.

התוצרים בני הקיימא ישמשו את התלמידים, בני ביתם והחברים וכך יחשפו מעגלים רחבים למסרים של הבטיחות בדרכים.